

Hankesuunnitelma markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanosta

Tausta

Euroopan komissio antoi syksyllä 2017 kaksi asetusehdotusta, jotka muodostivat niin sanotun tavarapaketin. Toinen asetusehdotuksista koski tuotteiden vaatimustenmukaisuutta ja markkinavalvontaa (jäljempänä ”markkinavalvonta-asetus”) ja toinen asetusehdotus tuotteiden vastavuoroista tunnustamista.

Markkinavalvonta-asetuksen (EU) 2019/1020 soveltamisala on laaja. Asetusta sovelletaan yhteensä 70 eri EU-tuotesäädöksen valvontaan. Markkinavalvonta-asetus tuli voimaan 15.7.2019 ja sen soveltaminen alkaa pääasiassa kahden vuoden kuluttua voimaantulosta, eli 16.7.2021. Useista markkinavalvonta-asetuksen asioista tulee säätää vielä kansallisessa lainsäädännössä. Asetus korvaa aiemman markkinavalvontaa ja akkreditointia koskevan asetuksen (EY) No 765/2008 (ns. NLF-asetus) markkinavalvontaa koskeneen sääntelyn.

Markkinavalvonta-asetuksen tavoitteena on vähentää vaatimustenvastaisten tuotteiden määrää sisämarkkinoilla, tehostaa markkinavalvontaa ja parantaa sisämarkkinoiden toimintaa. Tavoitteena on myös tasapuolisten kilpailuolosuhteiden luominen kaikille talouden toimijoille. Tavoitteisiin pyritään esimerkiksi säätämällä erilaisista markkinavalvontaviranomaisten yhteistyömenettelyistä ja verkkokauppaan liittyvästä valvonnasta sekä pyrkimällä yhdenmukaistamaan markkinavalvonnan tasoa EU:ssa.

Asetuksen suhde voimassaolevaan kansalliseen lainsäädäntöön

Kansalliseen lainsäädäntöön sisältyy asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden markkinavalvontaa koskevaa sääntelyä sekä tuotekohtaisiin sektorilakeihin että horisontaaliseen lakiin eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta (1137/2016). Horisontaalisen markkinavalvontalain soveltamisalaan kuuluu kymmenen tuotekohtaista sektorilakia, joiden

osalta markkinavalvontaa koskevia säännöksiä ei ole ollut enää tarpeen sisällyttää erikseen kyseisiin lakeihin. Markkinavalvontalain soveltamisalaan voidaan lisätä myös uusia sektorilakeja.

Uudesta markkinavalvonta-asetuksesta johtuen myös kansalliseen lainsäädäntöön tulee tehdä muutoksia. Asetuksen soveltamisala on laaja ja muutostarpeetkin kohdistuvat siten laajasti eri tuotesektoreille ja hallinnonaloille. Markkinavalvontalakiin tulee tehdä muutoksia, minkä lisäksi myös tuotekohtaiset sektorilait tulee tarkistaa ja muuttaa sääntelyä tarpeellisilta osin. Markkinavalvonta-asetuksesta aiheutuvista muutostarpeista on TEM:ssä tehty alustava arvio, joka on esitetty erillisessä muistiossa.

Markkinavalvontaa koskevan sääntelyn yhdenmukaisuuden kannalta olisi toivottavaa, että markkinavalvontalakeja hyödynnettäisiin jatkossa mahdollisimman laajasti eri tuotesektoreilla. Sääntelyn yhdenmukaistaminen on yleisesti ottaen hyödyllistä niin lainvalmistelun, valvontaviranomaistoiminnan kuin talouden toimijoidenkin kannalta. EU:n uutta, horisontaalista markkinavalvontasääntelyä täytäntöön pantaessa on mahdollisuus yhdenmukaistaa kansallista lainsäädäntöä. Markkinavalvontalakeja hyödynnettäessä tulee kuitenkin arvioida eri tuotesektorien mahdolliset erityispiirteet, joiden osalta on mahdollisesti tarpeen säätää sektorilaissa markkinavalvontalaista poikkeavalla tavalla tai täydentävästi.

Koordinaatioryhmän asettaminen ja sen tehtävät

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti ministeriöiden edustajista koostuvan koordinaatioryhmän markkinavalvonta-asetuksen täytäntöönpanoon koordinoitua varten.

Ministeriöiden välisen koordinaation varmistaminen on tarpeen, sillä asetuksen (EU) 2019/1020 soveltamisalaan kuuluu yhteensä 70 eri tuoteharmonisointisäädöstä, jotka jakaantuvat Suomessa kuuden eri ministeriön hallinnonalalle. Näitä vastuuministeriöitä ovat TEM, LVM, YM, STM, MMM sekä SM. Näiden lisäksi koordinaatioryhmässä on edustus VM:stä (mm. Tullia koskevan sääntelyn vuoksi) sekä OM:stä. Koordinaatioryhmän työhön voi osallistua myös muita ministeriöiden asiantuntijoita tarpeen mukaan. Ryhmä tekee yhteistyötä myös Ahvenanmaan maakuntahallituksen kanssa.

TEM vastaa asetuksen täytäntöönpanosta omaan hallinnonalaansa kuuluvien sektorisäädösten lisäksi asetuksen täytäntöönpanoa yleisesti koordinoimalla, muiden ministeriöiden vastatessa sääntelystä oman hallinnonalaansa osalta.

Koordinaatioryhmän jäsenet ovat myös ministeriönsä yhteyshenkilöitä asetuksen täytäntöönpanoon liittyvissä asioissa.

Koordinaatioryhmän tehtävänä on koordinoida markkinavalvonta-asetuksen kansallista täytäntöönpanoa ja seurata lainvalmistelua. Koordinaatioryhmässä voidaan tarvittaessa keskustella kullakin tuotesektorilla suunnitelluista täytäntöönpanotoimista ja hakea mahdollisuuksien mukaan yhdenmukaisia ratkaisuja.

Koordinaatioryhmä tarkastelee tarpeen mukaan myös EU:n ns. vastavuoroista tunnustamista koskevan asetuksen (2019/515) kansalliseen täytäntöönpanoon liittyviä kysymyksiä. Nämä kaksi

asetusta muodostivat yhdessä ns. tavarapaketin, joka koskee tavaroiden sisämarkkinoiden yhtäältä harmonisoituja ja toisaalta harmonisoimattomia aloja.

Toimikausi

Koordinaatioryhmän toimikausi on 2.1.2020 – 31.8.2021.

Koordinaatioryhmän kokoonpano

Koordinaatioryhmän puheenjohtaja

Pasi Järvinen (TEM)

Koordinaatioryhmän jäsenet ja varajäsenet

TEM Pauliina Kanerva ja Sanna-Mari Karjalainen, LVM Emma Särkkä ja Sini Lahdenperä, MMM Timo Rämänen, STM Pirje Lankinen ja Mari Leinonen, SM Seppo Sivula ja Kirsi Rajaniemi, OM Susanna Siitonen ja Tia Möller, VM Tiina Tahvanainen ja Ismo Mäenpää, YM Aino Pietarinen ja Kirsi Martinkauppi

Koordinaatioryhmän sihteeri

TEM Emilia Tiuttu

Alustava suunnitelma koordinaatioryhmän menettelytavoista

Koordinaatioryhmä kokoontuu noin 2-3 kuukauden välein. Kokouksissa käsitellään valmistelun kannalta keskeisiä horisontaalisia kysymyksiä. Ensisijainen tavoite on koordinoida valmistelua siten, että ratkaisut eri sektoreilla olisivat niin yhdenmukaiset kuin mahdollista.

Kokouksista laaditaan pöytäkirja, joka sisältää vähintään tiedon kokouksissa tehdyistä päätöksistä ja linjauksista. Edellisen kokouksen kokouspöytäkirjaluonnokset toimitetaan jäsenille osana seuraavan kokouksen materiaalia. Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksytään seuraavassa kokouksessa ja viedään hyväksymisen jälkeen hankeikkunaan.

Koordinaatioryhmälle luodaan Kampus-työtila, jonka kautta voidaan jakaa tietoa ja asiakirjoja ryhmän jäsenille. Työtila mahdollistaa myös asiakirjojen muokkaamisen ja työstämisen työtilassa.

Kokousten alustavat aiheet

Ensimmäinen kokous, 5.2.2020

- Markkinavalvontalain muutostarpeet
- Sääntelymuutosten toteutustapa ja aikataulu
- Horisontaalisia kysymyksiä: yhteyspiste, tullia koskeva sääntely, Ahvenanmaata koskevat kysymykset ja seuraamuksista säätäminen

- Viestintä & Hankeikkuna

Toinen kokous, kirjallinen menettely, huhtikuun alku 2020

- Yhteyspistettä ja tuoteyhteyspistettä koskeva HE (budjettilaki)
- Markkinavalvontalain muiden muutosten valmistelun tilanne & substanssikysymyksiä (mm. toimivaltuudet, kustannusten kattaminen)
- Tilannekatsaukset eri sektoreilta

Kolmas kokous, 10.6.2020

- Yhteyspistettä ja tuoteyhteyspistettä koskeva HE (budjettilaki)
- Markkinavalvontalain muiden muutosten valmistelun tilanne & substanssikysymyksiä
- Tilannekatsaukset eri sektoreilta
- Yhteistyö eduskunnan kanssa

Neljäs kokous, elokuun loppu 2020

- Budjettilakina annettava HE yhteyspisteeseen liittyen (valmistelun loppuvaiheet)
- Lausunnonle lähtevä versio markkinavalvontalaista ja mahdollisesti substanssikysymyksiä
- Tilannekatsaus sektoreilta

Viides kokous, lokakuu 2020

- Lausuntopalaute ja sen huomioiminen markkinavalvontalain muutosten valmistelussa
- Tilannekatsaus ja jatkoaikataulu markkinavalvontalain valmistelusta
- Tilannekatsaukset sektoreilta

Kuudes kokous, tammi-helmikuun vaihde 2021

- Markkinavalvontalain HE:n valmistelun loppuvaiheet
- Unionin vaatimustenmukaisuusverkoston toiminnan käynnistyminen

Seitsemäs kokous, maaliskuu 2021

- Eduskuntakäsittely

Valmisteluajataulu

Alustava suunnitelma markkinavalvontalain muutosten valmisteluajataulusta:

Perusvalmistelu valmis	heinäkuun loppu 2020
Alustava käänös	elokuun alku 2020
Lausuntokierros	elokuun loppu - lokakuun alku 2020 (6 vko)
Lausuntoyhteen veto	lokakuu 2020
Lausuntopalauteen huomioiminen	loka-marraskuu 2020
Muutosten tekeminen	marraskuu 2020
Käänös	marras-joulukuu 2020

Laintarkastus	joulu-tammikuu 2021
Käännöksen tarkastus ja korjaukset	joulukuu 2021 (samaan aikaan kuin edellinen kohta)
Muutokset laintarkastuksen johdosta	tammi-helmikuu 2021
Muutosten kääntäminen	helmikuu 2021
Viimeistely	helmikuu 2021 (samaan aikaan kuin edellinen kohta)
Videeraus, listojen valmistelu ym	helmikuun loppu 2021
Listan jako ja esittely	maaliskuun alku 2021

Edellä esitetty suunnitelma koordinaatioryhmän kokouksista on laadittu tämän aikataulun mukaan. Asetuksen soveltaminen alkaa heinäkuussa 2021, jolloin lakimuutosten tulisi olla voimassa.

Viestintä

Toteutetut ja suunnitellut viestintätoimet:

- Tavarapaketti-taustaverkoston sähköpostijakelu koko hankkeen ajan
- Hankeikkuna, muut mahdolliset hankkeet linkataan koordinaatioryhmän hankeikkunaan
- Keskustelutilaisuudet (ministeriöille, viranomaisille ja muille sidosryhmille) syksy 2019 & tammikuu 2020
- Blogikirjoituksia syksyllä 2019
- Perustietoa asetuksesta TEMn nettisivuilla syksy 2019 (päivitetään)
- Tiedote koordinaatioryhmän asettamisesta tammikuussa 2020

- EU 8-jaoston informointi keväällä 2020
- lausuntokierrokset
- tiedotteet, kun HE:t annetaan
- tiedotteet, kun lakimuutokset tulevat voimaan
- Soveltamisohjeet mahdollisesti valvontaviranomaisten sivuilla